

**01.MX 03.1. ANEXO I. MEMORIA XUSTIFICATIVA DE
ADAPTACIÓN AO AMBIENTE E PROTECCIÓN DA PAISAXE**

1. INTRODUCCIÓN	1
2. ESTUDO DA PAISAXE	2
3. XUSTIFICACIÓN DA ADAPTACIÓN AO AMBIENTE E PROTECCIÓN DA PAISAXE	6
4. XUSTIFICACIÓN DO CUMPRIMENTO DAS DIRECTRICES DE PAISAXE DE GALICIA.....	7

1. INTRODUCCIÓN

O presente documento anexo inclúese en cumprimento do artigo 135 do RLSG, o cal establece a necesidade de incluír como anexo á memoria xustificativa dos plans xerais unha memoria xustificativa da adaptación ao ambiente e protección do paisaxe, co contido establecido no Título III do propio Regulamento, e as medidas que se establezan para garantir a protección da paisaxe, de acordo coa normativa sectorial de aplicación.

TÍTULO III. NORMAS DE APLICACIÓN DIRECTA

Artigo 216. Adaptación ao ambiente e protección da paisaxe

1. As normas de aplicación directa contidas no presente título vincularán todos os instrumentos de planeamento urbanístico e ás administracións públicas, que deberán aterse a elas ao conceder ou denegar licenzas e ao exercer as súas competencias urbanísticas, exista ou non planeamento aplicable, así como aos particulares que deberán telas en conta nas obras e actuacións que promovan, en execución do planeamento urbanístico.

2. O uso do solo e, en especial, a súa urbanización e edificación, deben adaptarse ás características naturais e culturais do seu contorno, así como respectar os seus valores.

3. As construcións e instalacións deberán adaptarse ao ambiente no que estean situadas e, para tal efecto (artigo 91 da LSG) establécense con carácter xeral e con independencia da clasificación do solo, as seguintes normas de aplicación directa:

- a) As construcións en lugares inmediatos a un edificio ou a un conxunto de edificios de carácter histórico ou tradicional deberán harmonizar con el (artigo 91.a) da LSG) e ser coherentes coas características naturais e culturais do seu contorno inmediato e da paisaxe circundante.
- b) Nos lugares de paisaxe aberta ou natural, ou nas perspectivas que ofrezan os conxuntos urbanos de características históricas ou tradicionais e nas inmediacións das estradas ou camiños de traxecto pintoresco non se permitirá que a situación, masa ou altura das construcións, muros e cerramentos, ou a instalación doutros elementos, limiten o campo visual para contemplar as belezaas naturais, rompan a harmonía da paisaxe, desfiguren a perspectiva propia dela ou limiten ou impidan a contemplación do conxunto (artigo 91.b) da LSG).
- c) A tipoloxía das construcións e os materiais e as cores empregados deberán favorecer a integración no contorno inmediato e na paisaxe (artigo 91.c) da LSG).
- d) As construcións deberán presentar todos os seus paramentos exteriores e cubertas totalmente terminados (artigo 91.d) da LSG).
- e) Queda prohibida a publicidade estática que polas súas dimensións, localización ou colorido non cumpra as anteriores prescricións (artigo 91.e) da LSG).
- f) Nas zonas de fluxo preferente e nas áreas ameazadas por graves riscos naturais ou tecnolóxicos como explosión, incendio, contaminación, afundimento ou outros análogos só se permitirán as construcións e usos admitidos polas lexislacións sectoriais correspondentes (artigo 91.f) da LSG).

4. As normas establecidas no punto anterior deben ser concretadas polo concello respectivo, en forma de determinacións xustificadas incluídas nos instrumentos de planeamento urbanístico aplicables, ou ben en forma de condicións que se impoñan nos títulos habilitantes de natureza urbanística e demais autorizacións que procedan, en desenvolvemento xustificado das citadas determinacións.

Artigo 217. Protección das vías de circulación

1. As construcións e cerramentos que se constrúan con obra de fábrica, vexetación ornamental ou outros elementos permanentes en zonas non consolidadas pola edificación terán que desprazarse un mínimo de 4 metros do eixe da vía pública á que dean fronte, agás que o instrumento de ordenación urbanística estableza unha distancia superior.

Unicamente se exclúe desta obriga a colocación de marcos e cerramentos de postes e arame destinados a delimitar a propiedade rústica así como o establecido nos artigos 26.1.e) da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, e 40.1.e) deste regulamento (artigo 92.1 da LSG).

2. En todo caso, deberá cumprirse o disposto pola lexislación sectorial de aplicación (artigo 92.2 da LSG).

2. ESTUDO DA PAISAXE

Inclúese este apartado en cumprimento do artigo 35 do Decreto 96/2020, do 29 de maio, polo que se aproba o Regulamento da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia.

Artigo 35. Os estudos da paisaxe nos instrumentos de ordenación territorial e urbanística

1. Os instrumentos de ordenación territorial e urbanística realizarán un estudo da paisaxe do ámbito territorial a que se refiran, que se incluírá entre os documentos informativos e de diagnose exixidos pola normativa de aplicación.

Nos supostos en que se produza de forma simultánea a avaliación ambiental estratéxica dun proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e a avaliación de impacto ambiental ordinaria dun proxecto técnico que desenvolve o antedito proxecto sectorial, o estudo de paisaxe exixible a este último poderá coincidir co estudo de impacto e integración paisaxística do proxecto técnico.

2. O estudo da paisaxe fundamentarase nos catálogos da paisaxe e pormenorizará os aspectos que resulten necesarios, en atención ás características, fase de tramitación, alcance e finalidades do instrumento e ao carácter das paisaxes afectadas, de acordo co establecido neste regulamento e nos instrumentos para a protección, xestión e ordenación da paisaxe.

3. Os estudos da paisaxe referiranse a todos ou algúns dos seguintes aspectos, en atención ás peculiaridades de cada caso:

- a) Unha caracterización da paisaxe referida ao ámbito estrito do instrumento e á contorna en que se insire, que identificará e describirá os elementos conformadores daquel, así como os tipos e unidades de paisaxe presentes no ámbito do estudo.
- b) A identificación dos elementos ou zonas en que existen singulares valores paisaxísticos de tipo natural ou ecolóxico, cultural ou patrimonial, estético ou panorámico, e produtivo ou de uso. Tomaranse como referencia as áreas de especial interese paisaxístico e os valores paisaxísticos identificados polos catálogos da paisaxe.
- c) Unha análise de visibilidade, orientada a identificar miradoiros e sendas panorámicas, así como as zonas do ámbito máis expostas visualmente, tendo en conta os potenciais usos deste. Tomaranse como referencia os contidos dos catálogos da paisaxe, coa oportuna pormenorización, en atención á escala en que o instrumento establece a súa ordenación.
- d) A identificación dos impactos paisaxísticos existentes no ámbito do instrumento ou que lle afecten por resultaren visibles desde este, sempre que, por estaren directamente relacionados co obxecto, a escala e o alcance do instrumento, sexan susceptibles de que este preveña as oportunas medidas de mellora ou recuperación. Poderán empregarse os impactos identificados nos catálogos da paisaxe, pero o estudo deberá concretar as súas localizacións e características.
- e) Unha xustificación das medidas que adopte o instrumento para alcanzar os obxectivos a que se refire o artigo 34.

Artigo 34. Obxectivos da consideración da paisaxe nos instrumentos de ordenación territorial e urbanística

A consideración da paisaxe nos instrumentos de ordenación territorial e urbanística estará orientada a que estes acaden a mellor integración paisaxística posible e minimicen o seu impacto sobre a paisaxe, dando cumprimento aos seguintes obxectivos:

- a) A protección dos ámbitos ou elementos de especial valor ou significación paisaxística.
- b) A congruencia da ordenación co tipo e a situación en que se atopan todas as paisaxes afectadas, coa finalidade de respectar o seu carácter e promover a súa evolución favorable.
- c) A mitigación ou corrección dos impactos que alteran ou degradan o carácter das paisaxes ou que afectan negativamente os seus valores.

Dando cumprimento aos artigos transcritos elabórase o presente estudo paisaxístico.

De acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia, os núcleos de A Barreira e O Monte localízanse na grande área paisaxística Chairas e Fosas Occidentais, na comarca paisaxística de “9.2. Bergantiños”.

O núcleo de A Barreira atópase ao suroeste do casco urbano de Carballo, lindante co solo urbano consolidado.

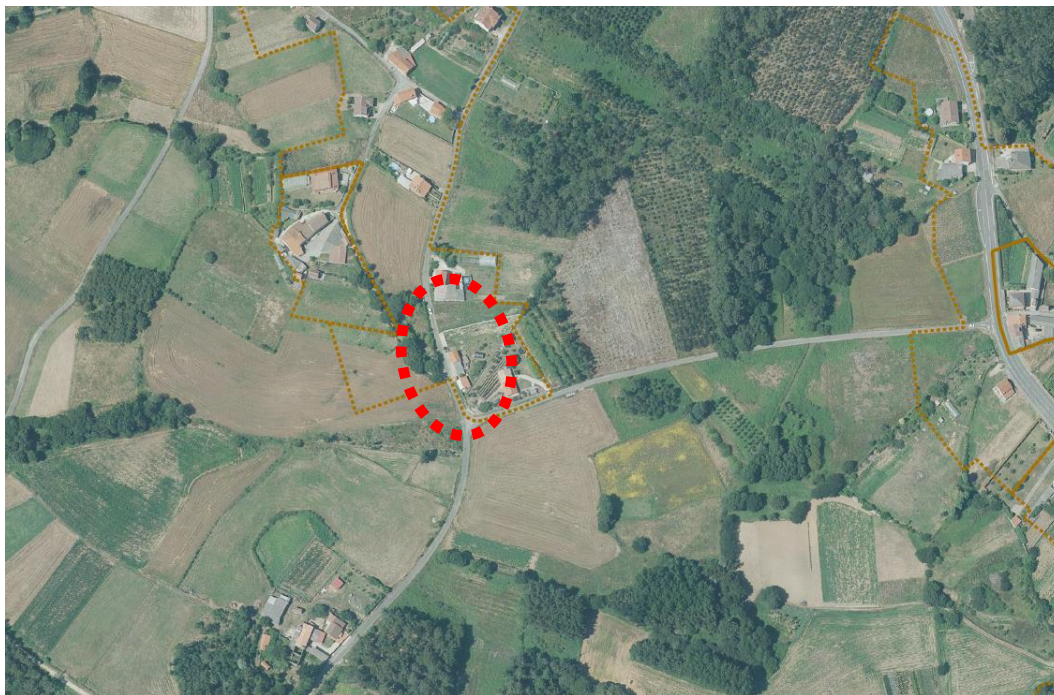
A nivel xeomorfolóxico ambos núcleos presentan una topografía suave:

- Quintela presenta pendente descendente en dirección oeste cara o val do rego Calvelo.
- A Barreira presenta pendente descendente en dirección norte cara o val do río Anllóns.

A contorna da Barreira caracterízase por ter unha cuberta urbana, semellante á do lindante casco urbano de Carballo, con presenza de edificacións residenciais de tipoloxía urbana.

A contorna de Quintela caracterízase por ter unha cuberta rururbana, é dicir, un espazo onde conflúen dinámicas propias de ambientes urbanos e dinámicas propias do campo, un híbrido entre o urbano e o rural, con presenza de zonas de asentamento disperso sobre a rede de estradas e vías municipais.

A ordenación inclúe a superficie necesaria para regularizar o sistema viario municipal existente sobre o que se asentaron estas vivendas, así como a superficie de parcela privada indispensable para dar coherencia ao conxunto. Así, a superficie total de solo afectada pola Modificación apenas alcanza os 221 m² repartidos so xeito seguinte:

- Quintela: 78 m² de solo ordenado no PXOM en vigor como sistema local viario, que actualmente pertence a unha parcela privada de uso residencial; a Modificación prevé manter o uso residencial actual.
- A Barreira: 143 m² de solo ordenado no PXOM en vigor como parcela privada edificable de uso residencial; a Modificación prevé ordenar esta superficie como sistema viario municipal, a fin de eliminar o actual estreitamento existente na vía e mellorar a mobilidade da zona.

A visibilidade do ámbito non é elevada:

- Quintela: trátase dunha zona moi chaira de edificacións dispersas, rodeada de prados de cultivo e parcelas en explotación forestal. O anterior unido á escasa superficie afectada (78 m²), e que a Modificación prevé incorporar no planeamento o seu uso actual, fan que a proposta non teña impacto no paisaxe da zona.
- A Barreira: a topografía do terreo, descendente cara ao norte, unida ao feito de que nesa dirección atópanse os edificios en altura do casco urbano da Vila (de planta baixa e 4 plantas en altura) fan que a visibilidade do ámbito sexa escasa.

Co anterior, obsérvase que a Modificación proposta no terá unha especial incidencia no paisaxe desta zona, xa que presenta unhas características paisaxísticas similares ao contorno no que se insire, sen elementos de interese ambiental o patrimonial sobresaíntes.

3. XUSTIFICACIÓN DA ADAPTACIÓN AO AMBIENTE E PROTECCIÓN DA PAISAXE

Tal e como se detalla na memoria da Modificación, o obxectivo do planeamento é mellorar a funcionalidade viaria mediante a modificación das aliñacións en dous tramos concretos do sistema viario municipal. A superficie de solo afectada pola Modificación apenas alcanza os 221 m² (143 m² na zona da Barreira e 78 m² en Quintela), aspecto que constata a escasa incidencia da mesma.

Coa Modificación proposta mantéñense as parcelas con acceso a vía pública previstas no Plan Xeral, mantense a normativa urbanística de aplicación en todo o seu ámbito, non ven afectados outros terceiros que visen menoscabados os seus dereitos edificatorios, e mellórase a mobilidade do sistema viario previsto.

Co anterior, conséntase que a Modificación non terá efectos sobre o uso do solo nin á súa edificación, polo que non ten afección nas características naturais e culturais do seu contorno, nin aos seus valores, mantendo a adaptación ao ambiente do actual Plan Xeral.

O mesmo ocorre coa protección das vías de circulación, xa que a Modificación mantén a sección actual executada do viario do núcleo rural de Quintela, e prevé a ampliación do viario do núcleo de A Barreira para permitir eliminar o actual estreitamento.

4. XUSTIFICACIÓN DO CUMPRIMENTO DAS DIRECTRICES DE PAISAXE DE GALICIA

O presente documento incorpora os criterios definidos nas Directrices de Paisaxe de Galicia que lle resulta de aplicación. Así, no deseño da ordenación tívose en especial consideración o establecido nos puntos DX.01 dedicado ás liñas básicas de atención, así como o punto DX.09 que recolle os criterios no solo de núcleo rural.

DX.01. (N)

En virtude do mandato que expresa o artigo 5.2 da Lei 7/2008, o planeamento urbanístico debe tomar en consideración a paisaxe para establecer as súas determinacións. Para tal efecto, tendo presentes os fundamentos da Lei 7/2008 e do Convenio Europeo da Paisaxe, segundo os cales a paisaxe fai referencia á percepción de calquera parte do territorio por parte da poboación, aquela debe entenderse, ademais de como valor ambiental e cultural, como factor da calidade de vida das persoas, e poden sinalarse tres liñas básicas de atención:

- a) A consideración na ordenación das paisaxes cotiás, é dicir, a paisaxe deberá ser tida en conta na ordenación de todas as clases de solo e zonas do territorio. Esta cuestión garda unha relación directa coa identificación dos elementos que compoñen as paisaxes e o estudo dos tipos de paisaxe presentes no territorio municipal.*
- b) A identificación e protección dos lugares ou elementos de especial valor ou significación paisaxística. Pode tratarse de elementos puntuais (fitos, miradoiros), lineais (carreiros, camiños) ou superficiais (áreas, recintos), así como combinacións de varios deles.*
- c) A identificación de ámbitos que presenten un especial estado de deterioración ou degradación paisaxística, así como de elementos que producen impactos paisaxísticos especialmente salientables, co obxecto de prever accións encamiñadas a mellorar as zonas degradadas ou corrixir os impactos.*

O presente documento de planeamento ten un ámbito de actuación moi limitado, xa que unicamente prevé a modificación da sección en dous tramos concretos de viais municipal ao obxecto de mellorar a funcionalidade viaria.

Realizouse o pertinente estudo paisaxístico que determinou a ausencia de elementos de interese paisaxístico no seu ámbito. Este estudo tívose en conta na ordenación proposta.

DX.09. (N) O planeamento urbanístico terá en conta os seguintes criterios no solo de núcleo rural:

- a) Ten unha especial importancia a delimitación do solo de núcleo rural, pois é a garantía do respecto pola morfoloxía dos asentamentos e a súa peculiar relación coa contorna. A planificación deste solo garantirá a conservación da morfoloxía dos núcleos rurais tradicionais.*
- b) As delimitacións dos núcleos evitarán as formas forzadas que se derivan da inclusión de edificacións que non gardan unha relación funcional co núcleo.*
- c) Na delimitación dos núcleos recoñecerase o ámbito propio de cada asentamento, preservando da edificación ou desenvolvemento urbanístico as bolsas de solo agrario que conforman áreas intersticiais entre núcleos e que contribúen positivamente á estrutura paisaxística do territorio, posto que un dos trazos que caracteriza a paisaxe rural é, precisamente, a existencia dun sistema verde continuo (destinado a usos agrarios ou con presenza de arboreda), dentro do cal a excepción a constitúen os asentamentos. En caso de que resulte necesaria a urbanización dalgunha das anteditas áreas, os novos desenvolvementos serán congruentes coa morfoloxía tradicional do núcleo, incluíndo o patrón espacial das parcelas e o sistema viario, respectando os elementos construídos tradicionais e a arboreda autóctona e minimizando a ocupación do solo de alto valor ambiental e de alta capacidade produtiva agraria.*
- d) Os plans especiais en solo de núcleo rural deberán realizar un estudo da morfoloxía e as características básicas do núcleo (tales como inserción topográfica, trazado das vías,*

tipoloxías construtivas, materiais específicos, tamaño e morfoloxía das parcelas ou arboreda), co fin de que a ordenación que establezan sexa respectuosa coa paisaxe (especialmente cando se prevexan actuacións urbanísticas integrais), e mesmo mellore as condicións preexistentes.

- e) As condicións de edificación, en canto á posición, inserción topográfica, tipoloxía, tamaño e proporcións das edificacións, asegurarán a mellor integración posible coa contorna. As novas edificacións evitarán modificar o perfil tradicional do núcleo, buscando unha implantación no terreo semellante á das edificacións tradicionais.*
- f) Outras características, como a xeometría, materiais e acabamentos das cubertas, ocos e carpintería ou formalización dos paramentos exteriores manterán a referencia ás solucións tradicionais e ás edificacións existentes. Poderá empregarse a Guía de cor e materiais como referencia para estas determinacións.*
- g) Poderán empregarse como referencia os criterios establecidos na Guía de boas prácticas para a intervención nos núcleos rurais, elaborada pola Xunta de Galicia.*

Tendo en conta o artigo transcrito establecer que o presente documento non modifica as determinacións na normativa de aplicación no núcleo rural, mantendo plena vixencia as normas do PXOM de Carballo, e non delimita ningunha actuación integral no núcleo.

A Modificación proposta persegue mellorar a mobilidade en dous zonas concretas dos asentamentos rurais de Quintela e A Barreira, mantendo a actual normativa urbanística de aplicación, para o cal unicamente afecta a 221 m² de solo. O anterior pon de manifesto a escasa entidade da actuación proposta, impedindo que esta actuación teña efectos na paisaxe.

A Modificación non afecta aos dereitos edificatorios nin aos usos previstos, manténdose a previsión do Plan Xeral en vigor.

Por último destacar que na elaboración da Modificación tívose en conta o establecido no Capítulo 4 da Guía de Boas Prácticas para a Intervención nos Núcleos Rurais, editada pola Xunta de Galicia. Así, evitouse un deseño viario concibido como un elemento exclusivamente funcional aplicando criterios propios do acondicionamento de áreas rurais, e determinando unha modificación de aliñacións e configuración do viario interno que tamén mellora o servizo á circulación rodada.

Carballo, febreiro de 2022

Por FERNÁNDEZ CARBALLADA Y ASOCIADOS, S.L.P., os arquitectos.

Fdo.: Álvaro Fernández Carballada

Fdo.: Beatriz Aneiros Filgueira